

Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn cùng với kênh truyền hình InvestTV và tạp chí hàng tuần “An ninh nông thôn và biến đổi khí hậu” vào ngày 31/5.

Photo courtesy of kintenongthon.com.vn

Lúa ở Bắc Liêu không trổ bông được vì bị nhiễm mặn, chỉ thu hoạch năm 2009.

Mối xâm nhập

Theo đó, dữ liệu có khả năng 30% diện tích đất nông nghiệp của Việt Nam sẽ bị ngập do tình trạng nước biển dâng vào cuối thế kỷ này sẽ đe dọa nghiêm trọng an ninh lương thực của Việt Nam về dài hạn.

Khánh An phỏng vấn Thứ trưởng Nguyễn Bình Thìn, Phó Viện trưởng Viện Khoa học Công nghệ, chánh văn phòng biến đổi khí hậu thuộc Bộ Nông Nghiệp và Phát triển Nông thôn, khách mời của hàng tuần và hàng ngày của báo này.

Trước hết, Thứ trưởng Nguyễn Bình Thìn cho biết số liệu về tình hình nông thôn của Việt Nam: “Đã thấy biến đổi của biến đổi khí hậu rõ ràng, thấy được những hậu quả của xâm nhập mặn, nhất là

Việt Nam có thể thiêu u lợng thóc do biến đổi khí hậu

Tác Giả: Khánh An, phóng viên RFA

Thứ Năm, 03 Tháng 6 Năm 2010 17:58

xâm nhập mặn ở đồng bằng sông Cửu Long./ThS. Nguyễn Bính Thìn

ThS. Nguyễn Bính Thìn: Vấn đề lượng thóc của Việt Nam bây giờ là một trong những nỗi lo xuất khẩu gạo trên thế giới. Hàng năm, Việt Nam xuất khẩu từ 4 – 6 triệu tấn gạo nhưng thóc ra ngoài, mà nhu cầu gạo của biến đổi khí hậu nên lượng thóc rất lớn bị vì đa số các vùng đất ở Việt Nam rất thấp. Các tỉnh như đồng bằng sông Cửu Long, đồng bằng sông Hồng, nếu mức nước biển dâng khoảng 75cm hoặc 1m như kịch bản của Bộ Tài Nguyên Môi trường Việt Nam thì an ninh lương thực sẽ bị đe dọa.

Khánh An: Vâng thưa ông, nếu vậy thì tình hình hiện nay của những nhu cầu gạo biến đổi khí hậu lên những vùng đất nông nghiệp như đồng bằng sông Cửu Long, đồng bằng sông Hồng như thế nào?

ThS. Nguyễn Bính Thìn: Theo tôi, cũng đã có biểu hiện nước biển dâng rõ rệt vì xâm nhập mặn lên rất sâu, các tỉnh năm nay lên rất sâu phía tây bắc ngấn nước. Hàng năm chỉ khoảng 20m từ phía biển lên, nhưng năm nay có khi 30, 40m hoặc sâu hơn nữa.

Thị u nước và nhu cầu Trà Vinh hiện ở đầu năm 2010. Photo courtesy of vea.gov.vn

Cái đy thì cũng không thể nói hoàn toàn do nước bị dâng, cũng có thể năm nay khô hạn, vùng thiếu nước sông Mekong, có 5 nước thiếu nước, có thể hạn sẽ nặng hơn nữa; hoặc có thể nước năm nay vẫn ít hạn; cũng có thể việc xây dựng nhà máy thủy điện trên có tác động đến dòng chảy của sông Mekong...

Nhưng nói chung, dòng sông Cửu Long cũng đã thay biến hiện của biến đổi khí hậu rồi, thay đổi như hạn của xâm nhập mặn, nhất là xâm nhập mặn đến sông Cửu Long.

Giới pháp

Khánh An: Vậy hiện nay mình đã đưa ra giới pháp nào để phó với tình trạng đang diễn ra không, thưa ông?

“Giới pháp phi công trình cũng có rất nhiều, ví dụ như đê báo, còng báo để với người dân để người ta khi lấy nước khi nước mặn đến khi chết lúa, chuyển đổi cơ cấu cây trồng./ThS.

Nguyễn Bành Thìn

ThS. Nguyễn Bành Thìn: Để với tình trạng như thế thì chắc là có hai giới pháp lớn: giới pháp công trình và giới pháp phi công trình. Giới pháp công trình thì xây dựng nhà cửa thay đổi lối ngăn mặn để chống xâm nhập mặn và tháo lũ vào mùa lũ, hoặc là hệ thống đê bao, bở bao.

Đó là các giới pháp công trình. Còn giới pháp phi công trình cũng có rất nhiều, ví dụ như đê báo, còng báo để với người dân để người ta khi lấy nước khi nước mặn đến khi chết lúa, rồi đê báo còng báo để người ta chuyển đổi cơ cấu cây trồng. Năm nào hạn hoặc nước lên nhiều quá thì chớ nào sẽ nuôi tôm, chớ nào nuôi cá, nước ngọt, nước mặn, nước lợ..., chớ nào có thể trồng lúa để, chớ không phải trồng tràn lan, có thể chuyển đổi từ trồng cây lúa sang cây chớ nước nhiều hạn, rồi có những giới pháp trồng rừng ngập mặn... Đó là những giới pháp phi công trình.

Khánh An: Vâng thưa ông, biến đổi khí hậu mà hiện nay có thể thay đổi một vài dấu hiệu đang diễn ra đó có như hạn như thế nào đến an ninh lương thực của Việt Nam mình, thưa ông?

Việt Nam có thể thiêu u lợng thóc do biến đổi khí hậu

Tác Giả: Khánh An, phóng viên RFA

Thứ Năm, 03 Tháng 6 Năm 2010 17:58

ThS. Nguyễn Bính Thìn: Thóc ra, biến đổi khí hậu là mối đe dọa với Việt Nam cũng như các nhà khoa học Việt Nam. Theo tôi hiểu thì đe dọa với các nhà khoa học thế giới thì cũng là mối.

Tuy vậy, bên Việt Nam thì cũng có một số nhà khoa học nghiên cứu về ảnh hưởng của biến đổi khí hậu như thế nào đe dọa với năng suất lúa của Việt Nam, tất nhiên đây mới là nghiên cứu ban đầu thôi, thì họ nói rằng có ảnh hưởng đến khoảng 2% năng suất cây trồng, chủ yếu là lúa, họ tính máy móc cây chính là lúa, ngô và đậu nành.

Nếu về tình hình lại thì theo các nhà khoa học thế giới, cứ nhiệt độ tăng lên 1oC thì năng suất giảm 10%. Mối đe dọa nữa trong tình hình lại, một trong những cái lo ngại là nước biển dâng ngập đồng sông Cửu Long, đồng bằng sông Hồng.

Mưa đã xâm nhập sâu vào Đồng bằng sông Cửu Long. Photo courtesy of vfej.vn

Nếu mà ngập thì không biết cái gì xảy ra, ví dụ nếu không có những công trình ngăn mặn, không có những gì pháp thì người ta tính toán số bề khoảng ¼ hoặc hơn nữa, đợt đồng bằng sông Cửu Long ngập và nếu ¼ thì hiện nay đợt lúa khoảng 4 triệu ha, một 1 triệu ha, mà cứ một 1 triệu ha (đợt) thì một khoảng 7 – 8 triệu tấn sản lượng thóc.

Thì Việt Nam bây giờ xuất khẩu từ 4 – 6 triệu tấn sản lượng thóc hàng năm, nếu một khoảng 8 triệu tấn sản lượng thóc thì coi như Việt Nam không những không xuất khẩu mà còn phải nhập khẩu nữa. Tuy vậy, ý nói rằng nếu không có gì pháp gì thì như vậy, nhưng cũng phải có những gì pháp để thích ứng với biến đổi khí hậu.

Việt Nam có thể thiêu u lũng thóc do biến đổi khí hậu

Tác Giả: Khánh An, phóng viên RFA

Thứ Năm, 03 Tháng 6 Năm 2010 17:58

Chúng tôi cũng có sự hợp tác và giúp đỡ của chính phủ Hà Lan. Thực ra, biến đổi khí hậu ở Việt Nam, là một trong những thách thức lớn nhất đối với nông nghiệp, cũng là những thách thức lớn nhất vì là những người nghèo, thành ra cũng có rất nhiều người quan tâm, ví dụ như Hà Lan, tổ chức JAICA của Nhật Bản, rồi phía Đức là tổ chức hợp tác phát triển của Đức cũng đã làm rất nhiều công việc ở Việt Nam, ở đồng bằng sông Cửu Long. Họ cũng rất quan tâm đến việc quản lý dòng ven biển để làm sao nên được, để mà bảo vệ đa dạng sinh học ở vùng đồng bằng sông Cửu Long của mình.

Khánh An: Khánh An cảm ơn ông và thời gian ông dành cho Đài.